

*І. В. Фисун, к. е. н., доцент;
А. Ю. Грицай, магістр
Вищий навчальний заклад Укоопспілки
«Полтавський університет
економіки і торгівлі»
м. Полтава*

СТРАТЕГІЧНІ ФАКТОРИ КОНКУРЕНТНИХ ПЕРЕВАГ СТРАХОВОЇ КОМПАНІЇ

В умовах сучасного динамічного середовища страхового ринку України, що характеризується високою конкуренцією його учасників, виникає необхідність визначення стратегічних факторів конкурентних переваг кожної страхової компанії.

Стратегічний фактор конкурентної переваги страхової компанії доцільно розглядати як конкретний компонент її зовнішнього або внутрішнього середовища, за котрим вона може випередити своїх конкурентів. Зокрема, страховик, що володіє більшим обсягом активів, капіталу, страхових резервів, розгалуженою мережею відокремлених структурних підрозділів має більше можливостей охопити значне страхове поле, отримати крупних клієнтів, взяти на страхування унікальні вартісні ризики [1].

Стратегічні фактори конкурентних переваг страхової компанії правомірно розподілити на фактори загальнодержавного (макроекономічного) середовища та середовища страховика.

Загальнодержавне економічне середовище сучасної України можна визначити як несприятливе для розвитку страхування. Це пояснюється нестабільною політичною ситуацією в країні, бойовими діями на сході України та анексією частини нашої території сусідньою державою. Проте, тривала фінансова стабілізація значної частини вітчизняних страховиків і відсутність їх банкрутства можуть забезпечити поступове зростання довіри громадян до страхової галузі в разі удосконалення її державного регулювання [2].

Для оцінки внутрішніх і зовнішніх факторів в діяльності страхової компанії і визначення її конкурентних переваг ефективним може бути застосування SWOT-аналізу. Цей аналіз може здійснюватися стосовно всієї страхової компанії, її структурних підрозділів, а також у розрізі окремих видів страхових послуг, що надаються страховиком. За вивченням сильних і слабких сторін страхової компанії складається матриця SWOT-аналізу, що забезпечує можливість виявити загрози для неї.

Загалом на стратегічні конкурентні переваги українських страховиків впливають наступні чинники:

1) процеси глобалізації на міжнародному страховому ринку – необхідність конкурувати з потужними іноземними страховими компаніями, що зобов’язує вітчизняних страховиків збільшувати капіталізацію, страхові резерви та активи;

2) зростання внутрішньої конкуренції на страховому ринку України – сучасний український страховий ринок характеризується стійкою тенденцією до зменшення кількості страхових компаній, але збільшенням обсягів зібраних страхових премій, сплачених страхових відшкодувань, загальних активів страховиків та їх страхових резервів. А отже, при меншій кількості страховиків зростають загальні показники страхового ринку, що характеризує посилення конкуренції на ньому;

3) зниження страхових тарифів – світовий досвід здійснення страхової діяльності свідчить, що достатньо часто основним інструментом конкурентної боротьби страхових компаній виступає зниження страхових тарифів;

4) стійка тенденція до зменшення відсоткових ставок – відсоткові ставки за кредитами, депозитами, вкладеннями коштів в цінні папери, неухильно зменшуються, що викликає тенденцію до зменшення інвестиційного прибутку страхових компаній та відповідно їх клієнтів [1, 3].

Таким чином, в сучасних умовах виникає необхідність оцінки та врахування стратегічних факторів конкурентних переваг вітчизняних страхових компаній з метою побудови їх фінансової стратегії та визначення пріоритетних напрямів стратегічного розвитку на страховому ринку України.

Список використаних інформаційних джерел

1. Шірінян Л. В. Страховий менеджмент: конспект лекцій для студентів спеціальності 7.03050801, 8.03050801 «Фінанси і кредит» денної і заочної форм навчання / Л. В. Шірінян. – Київ : НУХТ, 2014. – 143 с.
2. Баранова В. М. Страхова система як фактор фінансової стабільності держави / В. М. Баранова // Економіст: літопис подій, особистості, ідеї, аналітика й дослідження. Одеський державний економічний університет. – 2013. – № 11. – С. 60–61.
3. Полчанов А. Фінансова стратегія страховика на світовому ринку / А. Полчанов // Вісник КНТЕУ. – 2012. – № 3. – С. 75–83.